

SUPPLEMENTAL LESSONS

By: Rabbi Goldman

Purim: Hester Panim

Hester Panim is most certainly the theme of Purim. The Gemorah in Maseches Chulin Daf 139 Amud Beis asks the question: Where do we find a remez, a hint, to Esther Hamalkah in the Torah (5 Chumashim)? The answer, the Gemorah says, is the possuk, "VeAnochi Haster Astir Panai": "I will doubly conceal MY face from you because of your inequities," Hashem Yisborach warns B'nei Yisroel prior to the histalkus of Moshe Rabbeinu, A"H. The Maharal MiPrague, Z"TZL, states that we do not find any name of Hashem Yisborach in the Megilah because of the Hester Panim that was prevailing at that moment. Yet nevertheless, against all earthly logic, all the forces of the Persian Empire and the way it looked even in the Heavenly courts, Hashem Yisborach allowed Mordechai HaTzaddik and Esther HaMalkah to orchestrate a resounding victory for B'nei Yisroel and a tremendous defeat for Haman, Y"SV, and his sons, YS"V, and the enemies of B'nei Yisroel. That victory was so powerful and the spiritual turnaround so complete, that it had the ability to effectively set the groundwork for the Yidden to leave the 70 year exile, return to Eretz Yisroel and rebuild the Beis Hamikdash. See how great the power of teshuvah is! AND it all was done within the normal realm of occurrences: a king falls out of favor with his wife and has her killed; a king selects another wife, a plot to assassinate the king was uncovered by a loyal subject and recorded in the book of chronicles, a king elevates a minister to a high post, the minister convinces the king to eliminate the undesirables in his kingdom, the loyal subject who saved the king by foiling the plot happens to be the uncle/husband of the new queen, using his influence he convinces the queen to go to the king to overturn the decree etc. etc. etc. Everything that happens was well within the realm of normal occurrence without any overt miracle.

The Message of Hester Panim

The cardinal rule is: That everything that happens in the world is guided by Hashem Yisborach. How much of it that we are privileged to see and understand is directly correlated to our levels of "Emunah and Bitachon". Miracles are constantly occurring; our ability to see them and understand them as miracles is dependent on our level of closeness to Hashem Yisborach. For example: When there is Hester Panim we think that the king chose Queen Esther randomly because she was so much more to his liking, RATHER than attributing it to Hashem Yisborach causing her to find favor in the king's eyes more than anyone else. When there is no Hester Panim we can merit to view a miracle of Kriyas Yam Suf openly.

Sometimes, Hashem Yisborach taps us on the shoulder and tries to wake us up to see the tre-

mendous Hashgacha Pratis in creation. As an example: the harsh decrees of Haman YS"V and the effect that teshuvah had in overturning those decrees. However, sometimes the lesson seems to be lost. Even after the miracle of Purim (that took place with complete Hester Panim) B'nei Yisroel refused as a nation to heed the call of Ezra Hasofer and Nechemia A"H to return to Yerushalayim and rebuild the Beis Hamikdash. Only 35,000 - 45,000 Yidden returned to Eretz Yisroel. The refusal of the majority of Yidden to return set the stage for the Greek exile and subsequently the Roman exile.

If we exist in an era where there is Hester Panim as opposed to open miracles as in the time of the Beis Hamikdash, it is due to our low level of spiritual awareness. Hashem Yisborach wants to shower us with blessings openly. Hashem Yisborach wants the nations of the world to know and realize that we are HIS chosen people. The level of Gilui (revealed) Panim is dependent on how much we connect to Hashem Yisborach in our daily life and our level of spiritual awareness.

How To Teach It To Our Children

Use the story of Purim as a base. Let them try to find all the events in the miracle of Purim that occurred within the realm of Hester Panim. Let them try to understand why this is really Hashgocha Pratis. After that is exhausted, let them use the lessons to look at events that occurred in their everyday lives and how what happened to them is really Hasgocha Pratis within the realm of Hester Panim.

An example: someone is late for school and missed the school bus. They run to the bus stop and find a bus waiting, going exactly where they have to go and they make it just in time for school. It all depends on the view - how do we look at everyday events. They are all Nissim based on Hasgocha Pratis covered and "fa-dekt' with Hester Panim.

The person says: Why did I have to miss the school bus? Because the school bus had to pick up twenty other people and had I made it, I would have been late for class. Baruch Hashem I missed it and there was a city bus waiting for me.

The person should say: B"H I missed the school bus. Everything that Hashem Yisborach does is for the good. Let me see how the good will reveal itself. Baruch Hashem there was a city bus waiting for me (the person should realize that this is a nissim covered in Hester Panim). Baruch Hashem that it made such good time and I was able to reach school/work/appointment on time.

Let them bring these examples out. What did they think originally and what do they realize now?

In short, we live in a world of Hester Panim. It is our mission to realize the Hashgocha Pratis in the Yad Hashem that is guiding everything in order to bring about the final redemption and the geula shleima BB"A.

Additional Details About the Maharal (see above)

Because the name of Hashem Yisborach is not found in the Megilah due to the level of Hester Panim, which resulted from a low level of Yiddishkeit on the part of Bnei Yisroel, it would seem to follow that no miracle would be possible. Yet, we find that a tremendous miracle did occur to destroy the enemies of Bnei Yisroel on a large scale and to elevate the status of Yidden throughout the Persian Empire. For example, Mordechai Hatzaddik A"H became the viceroy to the king and many goyim converted and became Yidden.

These miracles are unparalleled in the annals of Jewish History in the manner in which they were performed, writes the Maharal Z'TZL. All of this stems from the fact that even when there is Hester Panim prevailing, Hashem Yisborach loves Klal Yisroel so much that he 'kiv-yachol' is 'Metzitz Min Ha-Chrakim,' peeking from between the cracks in the wall. The wall is the Hester Panim. We erected the wall by turning away from Hashem Yisborach. Yet Hashem Yisborach loves us so much that HE can never turn completely away from us. Therefore, HE creates little fissures and cracks in the wall in order to be Mashgiach on us.

A similar explanation is given by Harav Yonasan Eibeshitz Z'TZL in Ya-aros Devash Chelek Beis Derush Yud-Zayin.

SUPPLEMENTAL RESOURCES (HEBREW)

Each number expounds on the corresponding gear that will be placed on the bulletin board.

1. לכסא של שלמה היו ששה מדרגות וששה דרכים לעלות, ובכל דרך היו אריה ונשר מזהב. ונבוכנצר לקח את הכסא וכשבקש לעלות עליו הכהו אריה הזהב וונשאר צולע ומאז לא העיזו עוד לעלות על הכסא, ומשבא אחשוורוש שהיה הדיוט שאינו בן מלך ורצה להראות שהוא מלך, עשה כדוגמת הכסא ההוא אך בלי הכוונות של שלמה המלך והומנים לבניית הכסא נמצאו רק בעיר שושן.
2. בנית הכסא נמשכה שנתים על ידי כל אדריכלי שושן. "ולפי שהיה גדול עד מאד, כמו שמפורש בתרגום שני, לא יכולים היו להביא אותו לבבל ששם היו יושבין כל המלכים אשר לפניו, והלך וישב בשושן שהיתה עד עז עירה קטנה ולא עיר הבירה. וזה שנאמר כשבת המלך אחשוורוש דוקא, שכל המלכים שהיו לפניו ישבו בבבל.
- "וכתב זאת, להראות גדולת ה' יתברך שסבב סבובין לעשות נס לישראל, לפי שמרדכי היה בשושן כמו שנאמר איש יהודי היה בשושן, שסבב הקב"ה והוליק את אחשוורוש לשושן שישב שם" (ביאור הגר"א, א, ב)
3. בהראותו את עושר וכו' - ה' נתן בלבו להראות את עשרו ולהפליג במשתה בפאר גדול כ"כ, וזאת סבב ה' כדי שלאחר מכן כאשר הכבוד ברח ממנו בגלל ושתו, יכעס עליה אחשוורוש מאד.
4. גם ושתו המלכה וכו' בית המלכות - ושתו החליטה לעשות משתה ללא סבה ודוקא בבית מלך, ולכן ראה אותה המלך והחליט להביאה. וגם הביאה את שרות פרס ומדי לקים עצת ממוכן שלא יבזו השרות למלך, ודבר זה סבב שישמעו השרים את נשותיהם ודברו עליהם. וכך גזר אחשוורוש להביא את ושתו כדי להראותה לפנייהם, וכדי להראות שהוא השליט ולא היא
5. לא במקרה החליטה ושתו לעשות משתה לנשים דוקא בבית המלכות. ואחר-כך הרג אותה בשביל ששברה את רוחו הרמה, שהראה את כבוד מלכותו ותקפו ועשרו, ואח"כ אפילו אשתו לא השגיחה בו.
6. גם הגזרה שללהיות כל איש שורר בביתו היא חלק מהנס שעל ידי זה מרדכי היה שליט בביתו ואינו יכול לטעון שאינו יודע היכן אסתר, וכך נלקחה אסתר לבית המלכות לסובב תשועת ישראל. (חתם סופר)
7. יצא דבר המלכות - כל דבר הנוגע למלכות, ה' סבב כאן שיוכלו לתלות את המן כי עכשיו יצא החוק שהמלך יכול לשפוט בעצמו והוא לא צריך את הסכמת כל השרים לכל החלטה. ולא היו יכולים לתלות את המן עד שכל השרים היו מסכימים לכך ועכשיו קבל אחשוורוש כח להחליט בעצמו וכך יכול היה המלך לומר בשעת כעסו: תלוהו עליו. ומיד - "ויתלו את המן על העץ".

"ויטב הדבר בעיני המלך והשרים" כאן רואים שה' מהפך לבו של אדם, שהמלך הסכים להרוג את וּשְׁתִי על אף שלא רצה, ובעיני השרים אף שזה רע להם כי המלך שופט בעצמו אפילו מה שנוגע בו ועושה הכל כרצונו ולוקח מהשרים את הכח להיות שותפים להחלטה, ואף על פי כן הוטב בעיניהם.

8. המעשה שאחשוורוש צוה לאסוף נערות אסופות מכל הבא ליד ויקח מהם למלכה הוא דבר משונה מאד ובזיון גדול למלך כמוהו.

9. -----

10. וישם כתר מלכות בראשה-פירוש תכף שם הכתר בראשה, ולא המתין שמא ימצא כנאה מזאת, כי אמר בלבו שאין נאה מזו בעולם. והיה זה פלא שלא המשיך לראות את שאר הנשים.

11. זה עדות לישראל כמה משגיח ה' שברא את אסתר ביופי גדול שתהיה נושאת חן בעיני אחשוורוש להציל ישראל. שושתי היתה יפת תואר ביותר ואסתר ירקרוקת ואם כן מצד הטבע לא היה לאחשוורוש לאהוב את אסתר, עם כל זה ברחמי שמיםכדי שישראל שוושעו על ידה, נשאה חן בעיניו מכל הנשים.

12. היו יהודים שאמרו שהיא יהודית אך הגויים לא האמינו להם, וכל אחד מהגויים אמר שהיא מאומתו.

13. והיה זה מקרה לא רגיל, ששני עבדים מחליטים להעיז להרוג את אדונם על שטות כזו.

14. הקדים ה' רפואה למכה על ידי שורה של ארועים שהצטרפו זה לזה: (מלבים)

א. סבב ה' שמרדכי יושב בשער המלך, וזה עורר את קנאתם של שומרי הסף

ב. זה שמרדכי ישב בשער המלך היתה אחת הסבות שהביאה צרה לעם ישראל כי ישיבתו של מרדכי עוררה את קנאת המן ואחר כך מרדכי שומע את סריסים ועל ידי זה באה הישועה לעם ישראל.

ג. בדרך כלל לשומרי הסף בוחרים אנשים נאמנים למלך וה' סובב שיכעסו על לא דבר והם היו שומרי הסף וזה דבר מוזר שהיו מקנאים בגדולת מרדכי.

ד. אם יקרה ששרים יעזו למרוד במלך הסיבה היא כדי שימליכו איש מביניהם, ולא יעשו זאת כי יודעים שהעונש על זה הוא מיתה.

ה. סבב ה' שנודע הדבר למרדכי על ידי השגחת ה' שהבין את השפה שהם מדברים או בהשגחת ה' על ידי רוח הקודש.

ו. אפילו שמרדכי אמר לאסתר שתגייד שתגייד לאחשוורוש אבל שלא תגייד בשמו,

ז. ותמיד אסתר שומעת בקול מרדכי כו שכתוב, ואת מאמר מרדכי אסתר עושה" ופה שנתה ולא שמעה בקולו ואמרה למלך בשם מרדכי.

ח. כתוב "וַיִּבְקֶשׂ הַדָּבָר וַיִּמְצָא" זאת אומרת שמצאו את הסם שרצו להמית את המלך וזה דבר לא מציאותי כי בואדי הסתירו את הסם.

ט. בהשגחת ה' לא שלם אחשוורוש מיד את שכרו למרדכי, רק כתבו בספר זכרון כדי שיעמוד למרדכי לזכות ליום הישועה.

י. והיה בזה השגחה פרטית שלא נכתב בספר דברי הימים הכולל, שהוא נמצא תמיד ביד המשנה למלך כי אז בואדי היה המן מוחקו משם, רק נכתב בספר דברי הימים המיוחד למלך, שאותו לא יכול היה המן להשיג.

יא. וגם שנכתב לפני המלך זאת אומרת בפניו, שאם לא כן היה נקל שהסופר יזיף ויחסיר דבר.

15. לא עלה המן לגדולה אלא לרעתו...אמר הקב"ה: אילו נהרג המן כשירד ויעץ לאחשוורוש לבטל בנין בית המקדש לא היו יודעים עליו. אלא קודם יתגדל ואחר-כך יתלה. לכן וישם את כסאו מעל כל השרים, ואחר כך ויתלו את המן הרי אויבי הקב"ה המטרה שמתגדלים כדי שיפלו לבסוף.

16. כשראה המן את מרדכי לשבת בשער המלך אמר וכל זה אינו שווה לי – ומדוע?

פעם אחת נתן המלך ממון ושלחם לראשי הצבא-המן ומרדכי- לכבוש מדינה, המן השתמש בכסף ולא נשאר לו כלום. אבל מרדכי לא השתמש עם הכסף.

הגיע זמן והמן בקש ממרדכי שילווה לו כסף אמר לו מרדכי רק אם תמכור לי את עצמך לעבד. וכתב לו: הרי המן עבדו של מרדכי מכר את נפשו למרדכי.

וזה שאמר מרדכי להמן"מה שקנה עבד קנה אדוני"

לכן כל נכסיו ועשרו של המן שייכים למרדכי אדוני (ילקוט שמעוני)

17. למרות אהבתו הגדולה של אחשוורוש להמן, שנתן לו כח לעשות בכל המלכות כרצונו, ועם כל זאת הפך ה' את לבבו ברגע אחד.

18. מרדכי סמך על הרמז שלא לחנם נלקחה אסתר לבית הרשע רק כדי שעל ידה יבוא הנס ומה שמרדכי צוה את אסתר לבוא לבקש מהמלך זה פלא גדול מאד לפי הטבע, אסתר טענה שכל שיבוא אל המלך מבלי שיקרא אחת דתו להמית והיא צריכה ניסים שהמלך ימחול לה ואיך יכולה לבקש ממנו טובה, ועוד יותר מכך עכשיו תבוא לאמר לו שישראל הוא עמה ואם כן היא עושה את עצמה כשקרנית.

19. -----

20. להראות את גדולתו של הקב"ה שכסא אחשוורוש היה בדרך כלל בבית המשפט ועכשיו שלא כרגיל היה בבית המלכות ולא בחדר המיוחד לו כמו שהיה רגיל תמיד, וגם היה נמצא מול הפתח כדי שיראה אותה מיד וגם שהשרביט היתה בידו בעת ההיא וגם זה היה דבר

לא רגיל.

21. אמר רבי יוחנן שלושה מלאכי שרת נזדמנו לו באותה שעה, אחד שהגביהה את צוארה, ואחד שמשך חוט של חסד עליה, ואחד שמתח את השרביט.
22. "יעשו עץ גבוה חמישים אמה..." המן רצה שיתלו על עץ גבוה, כי בשאר מיתות לא יראו אותו כל כך, אבל אם יתלו אותו יראה אותו תמיד לכן עשה עץ גבוה כדי שיוכלו לראות אותו מרחוק מחצר המלך. והיתה זאת סיבה מאת הקב"ה כדי שיוכל אחשוורוש בעצמו לראות את העץ כי אין דומה שמיעה לראיה כמו שנאמר "גם הנה העץ וכו"
23. -----
24. באותה שעה אמר הקב"ה למלאך שממונה על השינה: בני בצרה והרע הזה ישן על מיטתו, לך ונדוד את שינתו! בותה שעה ירד המלאך ונידד את שנתו של אחשוורוש וחבטו בקרקע שס"ה פעמים והיה המלאך עומד על גבו ואומר: כפוי טובה! כפוי טובה! עמוד ועשה טובה למי שעשה עמך טובה! מיד "ויאמר להביא לפניו את ספר הזכרונות" (ילקוט)
25. מי בחצר- מראה את גודל הנס שהיה לא טבעי, כי באותו הרגע בא המן לתלות את מרדכי וה' כבר הכין לו את מותו על ידי העץ שהכין לעצמו.
26. וזה היה גודל הנס, שבין משתה למשתה הגיעה הגדולה ההיא למרדכי כיוון שאסתר חכתה לאות מן השמים, וכשראתה את גדלת מרדכי הבינה שהגיעה השעה ובינתים נשא חן מרדכי בעיני אחשוורוש יותר מהמן.
27. כדי שלא יוכל המן לשבור את העץ לכן סובב ה' שסריסי המלך הגיעו ולא יוכל לשבור את העץ. ויבהילו אותו מלמד שהביאוהו בבהלה ולא רחץ מטינופון(שהיה מלוכלך)
28. אילו היה המן לבדו עם אסתר, היה יכול לומר לה שלא ידע שהיהודים הם בני עמה ואילו היה נמצא לבדו עם אחשוורוש היה יכול לומר שאסתר צודקת שהם בני עמה אבל מכל מקום מגיע להם עונש, אבל עכשיו שהיה לפני המלך והמלכה יחד נסתם פיו, וזהו סופו של עמלק: יש לו הרבה שקרים וה' מסובב שלא יוכל להשתמש בהם ולא יוכל לפתוח את פיו.
29. פני המן חפו-וזה היה הנס שהיה יכול להצתדק ולומר שלא התכון לכבוש את המלכה, אבל פניו חפו ולא השיב ובינתים מצא חרבונה זמן לומר "גם הנה העץ" חכלומר חוץ ממה שהוא מודה על דברי אסתר הוא גם עשה את העץ למרדכי. וכאילו אמר שרצה לתלות את מרדכי בגלל שדבר טוב על המלך.
30. לא במקרה היה העץ גבוה חמישים אמה בדיוק – כדי שמצד אחד יהיה פרסום גדול ומצד שני עדין יוכלו לראות אותו מבית המלך. שכן פתחי המלכים גבוהים עד חמישים אמה ולא יותר.
31. ה' סבב שיתן אחשוורוש לאסתר ולמרדכי את בית המן בלי שבקשו, כדי לגדל את מרדכי וכשראו העמים שהמן נתלה וביתו נמסר למרדכי, זה היה סימן עבורם שרצון המלך הוא

SUPPLEMENTAL RESOURCES (ENGLISH)

Each number expounds on the corresponding gear that will be placed on the bulletin board.

1. Shlomo Hamelech's throne had six steps and six sides to mount from. On each step stood a golden lion and eagle. At the time of the Churban, Nevuchadnetzer captured this throne and wanted to mount it. As he mounted, a golden lion struck him, giving him a permanent limp. From then on, nobody dared mount the throne. Then came Achashveirosh, a commoner who was to be king. In order to solidify his kingship, Achashveirosh decided to build a throne similar to Shlomo's throne. The materials needed to build the throne were found only in Shushan, so he began to build in the small city of Shushan.
2. The building of the throne took two full years, built by the architects of Shushan. Because the throne was so large (as written in *תרגום שני*), it could not be transported to Bavel, where previous kings had established their capital city. Thus, Achashveirosh moved his capital city to Shushan, which was a small unimportant city. This is why it says in the Megila "אחשורוש": specifically Achashveirosh, because previous kings were in Bavel.

This is written to show the greatness, of Hakodosh Baruch Hu, that He left no stone unturned to make a *נס* for Bnei Yisroel. Mordechai was in Shushan, like it says in the Megila "איש יהודי חי בשושן", and Hashem caused Achashveirosh to move to Shushan, to Mordechai.

(ביאור הגר"א, א, ב)

3. Hashem caused Achashveirosh to want to flaunt his wealth in a long and grandiose party. Hashem caused this, so that when Vashti refused him, his honor was slighted very publicly and Achashveirosh became extremely angry at her.
4. Vashti decided to make a party, for no reason, specifically in the palace. Because she was in the palace, Achashveirosh saw her and summoned her to his banquet. *וגם הביאה שרות פרס ומדי לקים עצת ממוכן שלא יבזוז השרות למלך.* Hashem arranged this so that the *שרים* would listen to their wives and speak to them. The reason Achashveirosh summoned Vashti was to show the *שרים* that he was the boss, and not Vashti.
5. It wasn't a coincidence that Vashti decided to make a party for women in an adjacent palace. She was killed because she slighted the honor of the king amidst his glorious banquet. Achashveirosh was reveling in his honor, boasting his majesty and wealth. And then, his wife came and showed that even she did not respect him.
6. The decree of "איש שורר בביתו" was a part of the *נס*, because through this

decree, Mordechai was considered the authority in his house, and he could not claim that he didn't know where Esther was when the **ישועה** came to bring her to the palace. Thus, Esther was taken to the palace and was able to bring about the **ישועה**. (חתם סופר)

7. **יצא דבר המלכות** - Meaning: everything had to do with the kingship. Hashem orchestrated it here so that it would be possible to hang Haman, because now the law is passed that the king has autonomous control; he doesn't have to obtain the agreement of all the officers for every decision. It hadn't been possible to hang Haman until all the officers agreed, and now Achashveirosh got the power to make the decision by himself. This is how the king was able to say in his moment of anger: hang him. They immediately hanged him.
  - **ויטב הדבר בעיני המלך והשרים** - From here we see that Hashem changes man's feelings. The king decided to kill Vashti even though the servants didn't want him to, because he had complete authority- even on matters that were subjective to him. He took the power from the servants and did not consult with them; he took away their ability to decide on decrees. Even so, instead of being resentful and rebellious, they were agreeable with his decision to kill Haman.
8. Achashveirosh's command to collect maidens " **מכל הבא ליד** ", from which he would choose one queen, is quite strange and is actually a disgrace to a great king like Achashveirosh.
9. —
10. **וישם כתר מלכות על ראשה** - *Immediately*, he put the crown on her head. Upon seeing Esther, he thought she was the most beautiful woman in the world. It is a wonder that he did not wait to see the rest of the women, to see if he could not find more beautiful woman.
11. This is proof to Bnei Yisrael of **השגחת ה'**, that Esther was created beautiful and charming that she should find such favor in the king's eyes and be able to save Bnei Yisrael. Vashti was extremely beautiful, while Esther had a green complexion; this being so, by nature, Achashveirosh would not love Esther. Only with **שמם** did Achashveirosh think she was more beautiful than any other woman, in order that she should be able to save Bnei Yisrael.
12. There were Yidden that said Esther was a Yid, but the Goyim didn't believe them. Every Goy said that Esther was from their nation.
13. It is a very unusual occurrence that two devoted servants should brazenly decide to kill their master over a trivial complaint.

14. Hashem preempted the צרה with a רפואה through these simultaneous occurrences:
(Malbim)

- A. Hashem caused Mordechai to sit by the palace gates; this aroused the jealousy of the Palace Guards.
- B. The fact that Mordechai sat by the palace gates was part of the reason the צרה fell on בני ישראל, because it aroused Haman's jealousy. This was also part of the תאוה, in that Mordechai overheard the king's servants plotting to kill him and aborted their plan, thereby finding favor in the king's eyes.
- C. Usually, only those who are proven loyal to the king are chosen as palace guards. In this case, Hashem caused Bigsan and Seresh, the palace guards, to become angry at the king over nonsense. It is also strange that they were jealous of Mordechai's greatness.
- D. Usually the motive for a rebellion is the servant's quest for kingship; a rebellion where the goal is simply death is pointless.
- E. Hashem caused Mordechai to understand the language the guards were speaking, either as a member of the Sanhedrin or through Ruach Hakodesh, and thus discover their plot.
- F. Mordechai told Esther to inform Achashveirosh of the plot, without attributing it to him. Usually, Esther listened to Mordechai, as the possuk says "ואת מאמר מרדכי" . In this case, she did not listen and told the plot over to Achashveirosh in Mordechai's name.
- G. ויבקש הדבר וימצאו - This means that they found the drug that the guards wanted to use to kill the king. This is not a chance finding, because they definitely hid the drug.
- H. Hashem caused Achashveirosh to simply write the story in the ספר הזכרונות, and not to reward Mordechai for the deed. When Bnei Yisrael needed a yeshua, the reward was there for Mordechai.
- I. It was הגהה פרטית that the story was not written in דברי הימים, the King's Royal Chronicles. These were always kept with the מלך, who, at the time, was הגהה. Had it been written there, הגהה would have seen it and erased it. The story was only written in the King's private chronicles and Haman did not see it.
- J. It is also הגהה פרטית that the story was written down in front of the king; otherwise, the scribe could have easily altered or shortened the story.

15. Haman was raised to power only to cause his downfall. Hashem said: "If Haman will be killed when he advises Achashveirosh to stop the building of the Beis Hamikdash, nobody will hear about it. Rather, I will raise him to the greatest power, and then he will be hanged. "Thus, " . "אויבי ה'When Haman was hung, the understood that they are only raised in order to fall in the end.
16. When Haman saw Mordechai sitting at the King's Gate, he said " . "Why did he feel so? One time, the king sent money to the army generals, Haman and Mordechai, to use in conquering a neighboring country. Haman used his entire money and nothing remained. Mordechai, on the other hand, did not use the money at all. Later on, Haman asked Mordechai to lend him money. Mordechai refused to lend him the money, unless Haman sold himself as a slave to Mordechai. Haman signed a letter stating "Haman, the servant of Mordechai, sold himself to Mordechai." Mordechai told Haman, "Everything that a servant buys belongs to his master". Thus, all the honor and wealth of Haman meant nothing to him when he saw Mordechai, because it all truly belonged to Mordechai. (ילקוט שמעוני)
17. Achashveirosh loved Haman so strongly that he gave him the ability to do whatever he wanted in the kingdom. Despite this, Hashem caused Haman to lose the love in one moment.
18. Mordechai believed that Esther was taken by the Achashveirosh solely so she could bring about the . Mordechai asked Esther to go to the King without being called, even though this put her life in danger. It was an outright that Esther was forgiven by the king, and Mordechai asked her to ask for another favor on top of that. She also told the king her nationality, as a Jewess, which made her seem like a liar.
19. —
20. Achashveirosh's throne was in his palace, not in the courtroom where it usually sat. It was not in his private chamber, as one would assume; rather, it was directly opposite the entrance to his palace. Thus, when Esther walked in, he saw her immediately. His scepter was in his hand, which is not the norm. Hashem orchestrated these strange things to show His גדלות.
21. רבי יוחנן says: Three מלאכי השרת were appointed to help Esther: one to raise her head, one to hold a חסד של חסד over her, and one to stretch out the scepter.
22. — ...מה... Haman wanted to hang Mordechai on a tall tree, because any other method of killing is not so visible. If Mordechai would hang so high, he would be visible from afar, even from the king's courtyard. Hashem made him think this way so that Achashveirosh would see the gallows himself when he was enraged. This made a much stronger impression than simply hearing about it from Charvona, and gave him the impetus to hang Haman on it. This is what the Possuk means by " . "גם הנה העץ".